115306 - Kaynağı bilmediğimiz rennet enzimleri içeren peynirleri tüketmenin hükmü

Soru

Satın aldığımız peynirlerin çoğu türlerinde maya olarak rennet enzimleri kullanılmaktadır. Ancak bu maddelerin kaynaklarını bilmemekteyiz. Bu ürünlerin almanın hükmü nedir?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

,

Peynirin yapımı için kullanılan maya (rennet) sarıya kaçan beyaz bir madde olup kuzu karnından elde edilir. Bu maddeden alınan az miktarı süte katıldığı takdire süt peynire dönüşür. (Elmevsua el fıkhiye 5/155)

Bu mayanın alındığı kaynağa göre hüküm değişir. Şayet yenilmesi helal ve şer'i bir şekilde boğazlanan hayvandan elde edilmişse bu mayanın hükmü temiz ve helaldir. Ancak ölü veya şer'i bir şekilde boğazlanmayan bir hayvandan elde edilmişse fıkıh alimleri arasında görüş ayrılığı bulunmaktadır. Maliki, Şafii ve Hanbeli mezhebine göre bu madde necistir. Ebu Hanife ve Ahmed bin Hanbel'den aktarılan bir görüşe göre bu madde temizdir. İbn Teymiye Rahimehullah bu görüşü tercih etmiştir. (Elfetava 21/102) kitabında şöyle demiştir: Mecusilerin peyniri tercihli görüşe göre helaldır. Ölü hayvanlardan elde edilen maya temizdir.

Yine şöyle devam etmiştir: "Bir takım kafirlerin mayalarıyla üretilen peynirlerin durumu ise; ölü leşler, Mecusi ve şer'i bir şekilde hayvanları boğazlamayan kişilerin ürettikleri peynirlerin hükmü ile ilgili alimlerin meşhur iki görüşleri bulunmaktadır. Ebu Hanife ve İmam Ahmed'in bir görüşüne göre söz konusu peynirin helal olduğudur. Nitekim bu görüşe göre ölü hayvandan elde edilen mayanın temiz olduğuna inanılmaktadır. Çünkü hayvanın ölümüyle maya, ölü hükmü almaz ve karın içerisindeki maddeye necaset bulaşsa bile necis olmaz. İmam Malik, Şafii ve İmam Ahmed'in diğer

görüşüne göre söz konusu peynir necistir. Çünkü maya, ölü bir hayvandan elde edildiği için necis hükmündedir. Ayrıca kestiği yenmeyen kişilerin hayvanları, ölü hükmündedir. Her iki görüşün alimleri sahabelerden delil getirmektedirler. Birinci görüşe sahip olanlar, sahabelerin Mecusilerin peynirlerini yediklerine dair kanıt getirirler. İkinci görüşün sahipleri ise sadece Hristiyanların olduğuna kanaat ettikleri peynirlerden yediklerine dair delil öne sürerler. Sonuç olarak bu ictihadi bir konu olduğundan dolayı tüketici, her iki görüşten birine uyabilir.

Bu görüş tercihli olmasına binaen; mayanın kaynağı bilinse veya bilinmese, elde edilen mayanın şer'i kurallara göre; boğazlanmış olması veya olmaması üretilen peynirin tüketiminde sakınca yoktur.

En iyisini Allah bilir.